

INFORMAČNÝ LIST PREDMETU

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                          |                              |                   |                         |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|------------------------------|-------------------|-------------------------|----|
| Kód: YPSm106                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          | Názov: Psychológia fake news |                   |                         |    |
| Zabezpečuje: Katedra psychológie                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                          |                              |                   |                         |    |
| Druh vzdelávacej činnosti: Seminár                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          |                              | Počet kreditov: 3 | Odporúčaný semester: LS |    |
| Rozsah vzdelávacej činnosti (v hodinách):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |                              |                   | Stupeň štúdia:          |    |
| Týždenný: 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |                              |                   |                         |    |
| Za obdobie štúdia: LS 60                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                          |                              |                   |                         |    |
| Metóda vzdelávacej činnosti: Kombinovaná                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                          |                              |                   |                         |    |
| Odporúčaný semester                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Študijný program         |                              |                   |                         |    |
| 1.rok LS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Psychológia (YPSYCH-Mgr) |                              |                   |                         |    |
| 2.rok LS                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Psychológia (YPSYCH-Mgr) |                              |                   |                         |    |
| Podmieňujúce predmety:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                          |                              |                   |                         |    |
| Podmienky na absolvovanie predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |                              |                   |                         |    |
| Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: Ukončenie skúškou                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                          |                              |                   |                         |    |
| Priebežné hodnotenie: Súčasťou absolvovania predmetu je aktívna účasť na seminároch, skupinovom projekte a písanie reflexií na obsah predmetu. Podmienkou absolvovania predmetu je aj realizácia nekontaktnej časti predmetu – samoštúdiom. Táto časť je realizovaná najmä: štúdiom odporúčanej literatúry, čítaním textov pridelených na hodine, prácou v skupinách a prípravou na záverečnú prezentáciu a písaním reflexií. |                          |                              |                   |                         |    |
| Záverečné hodnotenie: projekt                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |                              |                   |                         |    |
| Predmet bude ukončený písomným projektom a jeho ústnou prezentáciou (40 % hodnotenia). Na získanie hodnotenia A je potrebné získať najmenej 91 %, na získanie hodnotenia B najmenej 81 %, na hodnotenie C najmenej 71 %, na hodnotenie D najmenej 61 % a na hodnotenie E najmenej 51 %                                                                                                                                        |                          |                              |                   |                         |    |
| Ukončené:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |                              |                   |                         |    |
| Výsledky vzdelávania:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |                              |                   |                         |    |
| Študent je po absolvovaní predmetu schopný:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                          |                              |                   |                         |    |
| - uviesť príklady reálnych a falošných správ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                          |                              |                   |                         |    |
| - analyzovať príčiny šírenia dezinformácií v historickom aj súčasnom kontexte                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |                              |                   |                         |    |
| - analyzovať príčiny dôvery dezinformáciám na strane jednotlivca                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                          |                              |                   |                         |    |
| - navrhovať konkrétne riešenia pri znižovaní dezinformácií                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                          |                              |                   |                         |    |
| - efektívne komunikovať svoje myšlienky a argumenty                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |                              |                   |                         |    |
| - riešiť problémy v skupinovej spolupráci                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |                              |                   |                         |    |
| Stručná osnova predmetu:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                          |                              |                   |                         |    |
| 1. Ako vyzerajú dezinformácie, konkrétne príklady.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          |                              |                   |                         |    |
| 2. Príčiny rozšírenia dezinformácií. Historický kontext. Sociálne siete. Incentívy.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |                              |                   |                         |    |
| 3. Prečo veríme dezinformáciám. Kognitívne omyly. Fluencia spracovávania infromácií. Sociálna identita.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                          |                              |                   |                         |    |
| 4. Kto a prečo šíri dezinformácie.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          |                              |                   |                         |    |
| 5. Typy dezinformácií. Konšpiračné teórie. Zdravotnícke nezmysly.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                          |                              |                   |                         |    |
| 6. Ako bojovať s dezinformáciami. Stratégie overovania informácií.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                          |                              |                   |                         |    |
| Odporúčaná literatúra:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                          |                              |                   |                         |    |
| Greifenderer, R., Jaffé, M.E., Newman, E.J. & Schwarz, N. Eds.) (2021). The Psychology of Fake News. Accepting, sharing, and Correcting Misinformation. Routlege.                                                                                                                                                                                                                                                             |                          |                              |                   |                         |    |
| Helfand, D. J. (2016). A survival guide to the misinformation age. Columbia University Press.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                          |                              |                   |                         |    |
| Markoš, J. (2019). Sila rozumu v bláznivej dobe. N Press.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |                              |                   |                         |    |
| McBrayer, J.P. (2021). Beyond Fake News. Routledge.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |                              |                   |                         |    |
| Šnidl. V. (2017). Pravda a lož na Facebooku. N Press.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |                              |                   |                         |    |
| Wainer, H. (2016). Truth or Truthiness. Distinguishing fact from fiction by learning to think like data scientist. Cambridge University Press.                                                                                                                                                                                                                                                                                |                          |                              |                   |                         |    |
| Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu: slovenský                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                          |                              |                   |                         |    |
| Poznámky:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                          |                              |                   |                         |    |
| Hodnotenie predmetov:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                          |                              |                   |                         |    |
| Celkový počet hodnotených študentov: 78                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                          |                              |                   |                         |    |
| A                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | B                        | C                            | D                 | E                       | FX |
| 96%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 3%                       | 1%                           | 0%                | 0%                      | 0% |
| Vyučujúci:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                          |                              |                   |                         |    |
| doc. PaedDr. Vladimíra Kurincová Čavojová, PhD., prednášajúci, skúšajúci, cvičiaci, vedúci semináru                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                          |                              |                   |                         |    |

|                                                |
|------------------------------------------------|
| <b>Dátum poslednej zmeny:</b> 01.09.2026       |
| <b>Schválil:</b> prof. Mgr. Peter Halama, PhD. |